

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXX. évfolyam

2019. április-május-június

564. szám

---

v. Falk Viktor (Cleveland): Az emlékek hosszú útjára lépve (2018)

A II. Világháborúnak már 73 éve vége van. Ez hosszú idő, ezalatt a bölcsőbeli kisgyermekből öreg ember lesz (ha egyáltalán élél eddig.) Ezért talán érdekes, ha nem is fontos meghallgatni azokat, akik még ezekben a régi időkben éltek.

A háború vége nekünk érdekes, izgalmas és szomorú eseményeket jelentett. A mi menekülésünk már 1944 augusztusában elkezdődött Nagyváradról. Ugyanis 1944. augusztus 23-án a románok váratlanul átálltak az oroszok oldalára és hátbatámadták a volt szövetségeseiket. Így Nagyvárad is veszélyeztetett terület lett, mert a román határ csak 3 kilométerre volt a várostól. Hallottuk, hogy Dél-Erdélyben már megindultak a harcok, de a mi részünkön még egy darabig csend volt. Édesapám, aki akkor a tüzér hadapródiskola ideiglenes parancsnoka volt, kirendelt ugyan egy üteget határmegfigyelésre, de semmi jelentős dolog akkor még nem történt.

Egyszer csak váratlanul egy taxi jelent meg Kecskemétről, hogy "hazavigyen" bennünket a nagymamához biztonságosabb helyre. Gyorsan összekelve édesanyámmal és kishúgommal, Ildikóval elindultunk. Mikor a taxi a hadapródiskola szép kovácsoltvas kapuján kigördült, nem is gondoltam, hogy talán utoljára látom ezt életemben. Kecskemétre érve akkor ott még boldog béke uralkodott, csak a gyakori légiriadók tanúskodtak a háborúról. Egy reggel egy fiatal főhadnagy csengetett be hozzánk, hogy Nagyváradról Kőszegre vannak útban egy teherautóval, és édesapám meghagyta nekik, hogy bennünket is vegyenek fel. Így áttelepültünk Kőszegre, most már mint menekültek. Pár hét múlva a hadapródiskola is megérkezett és beszállásolt a városba. Én elkezdtem az új tanévet a bencés gimnáziumban és beléptem a cserkészcsapatba. Ezzel a cserkészlet fontos része lett a további életemnek.

Hadak Útján Bajtársi Híradó -

**A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.**

**Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Klagenfurtban 1948-ban.**

**World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, MHBK
központi vezető, Chicago

Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely

Nyomda/Printing: Weller Publishing, Toronto

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely

400 NE 35th Ct., #5

Oakland Park, FL 33334, USA

Email: hadakutjan@yahoo.com

Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
lehetőleg *sima word-formátumban* elküldeni.

Minden címváltozást kérünk az alábbi címre:

Mátrai Géza

P.O. Box 5762, Station "A"

Toronto, ON

M5W 1P2, Canada

Minden előfizetési díjat, hozzájárulást, Zrínyi
Alap járadékot kérünk erre a címre kiállítani és
postázni, lehetőleg USA dollárban:

Alex Jankovich, MHBK Treasurer

5903 N Knox St.

Chicago, IL 60646, USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

**Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a
beküldött anyagot a következő számokban
közöljük.**

A tartalomból:

-Elhunyt Hertelendy József, v. Koós Ottó és
Bójtó Tamás

-Az emigrációs csoportok hírei

-MHBK-Bál Calgaryban

-Goór György: 75 éve avattak!

-Megemlékezések, programok a tavasz folyamán

-Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

A front egyre jobban közeledett Budapesthez, a budapesti minisztériumok is elkezdtek kiköltözni Budapestről a nyugati városokba, így Kőszegre is. A hadapródiskolának is át kellett adni a helyét ezeknek, úgyhogy az iskola átköltözött Sümegre és Csabrendekre. Ekkor édesapám elvitt bennünket Sopronba a másik nagyszüleimhez, de itt sem maradtunk soká, mert híre jött, hogy a hadapródiskola megy ki Németországba, így visszahozott bennünket Csabrendekre, hogy az iskolával mi is mehessünk. Úticélünk Grossborn volt, egy hatalmas tüzérségi kiképző tábor Stettin közelében Kelet-Poroszországban. Néhányheti itttartózkodás után azonban innen is menekülni kellett, mert az oroszok áttörték a frontot e helyeken is. (Erről a menekülésről részletesen beszámol Dr. Csicséri Zsigmond "Almost a soldier" c. könyvében).

Sok viszontagság után végállomásunk Eger lett, egy szép kis város a szudéták földjén, most Csehországhoz tartozik Cheb néven. Itt egy eredeti, monarchiabeli laktanyában lettünk elszállásolva, úgy tűnt, hogy az összes magyar tüzérségi kiképző alakulatukat ide összpontosították, mert itt volt a Ludovika tüzérrészlege, a hajmáskéri Lőiskola és mi, a nagyváradai tüzérségi hadapródiskola is. Néhány heti itttartózkodás után már nyilvánvaló volt, hogy a háborúnak hamar vége lesz, ezért a magyar alakulatok átköltöztek bajor területre, hogy ne a csehek fogságába kerüljenek, akiktől sok jót nem várhattunk. Innen vitték el hadifogságba a magyar alakulatokat az amerikaiak. Mi pedig egy Mitterteich nevű kis bajor városban éltük napjainkat csendben, szerényen. -A kis társasház udvarán egyik reggel egy lelkes magyar asszonycsoportra lettem figyelmes. A kör közepén két magyar tiszt állott egy kis katonai Volkswagen mellett. Az első pillantban arra gondoltam, hogy kerülhetnek ezek ide, hiszen innen minden magyar katonát az amerikaiak elvittek hadifogságba. Akkor vettem észre, hogy az egyik tiszt az édesapám, odarohantam hozzá, de már akkor édesanyám is jött le lépcsőn. Édesapám elmesélte, hogy Ausztriában, Kartintiában vannak angol zónában még teljes fegyverzettel, s az angol tábornok írásbeli engedélyével jött el bennünket megkeresni. Akár egy kis csodának, de mindenképpen szerencsés véletlennek tulajdonítható, hogy reánk talált. Mivel nem férhettünk volna bele a kis autóba, apámék hamarosan visszamentek szálláshelyükre és néhány nap múlva visszatértek egy nagy Skoda teherautóval, amibe azután felpakoltunk két másik családdal, és sok viszontagság után (igazoltatások, felrobbantott hidak stb.) elértük a szálláshelyüket, az angol zónában.

Akkoriban az volt a szóbeszéd, hogy az angolok azért tartják még fegyverben a magyar Szent László Hadosztályt, hogy ha a Tito-féle kommunista partizánok átszivárognának az angol zónába, ezt a kiváló, harcedzett alakulatot használják fel a felszámolásukra. Azonban már 1946 őszére a szövetségesek közötti helyzet megszilárdult, erre tehát nem került sor, ezért az angolok a hadosztályt feozlatták, mindenki mehetett arra, amerre a nap sütött a számára. Így kerültünk el Graz mellé egy kis táborba, Andritzba, ahol a később Sydneybe került Goór Györgyékkel laktunk egy szobában (*l. a 2018/3. szám vezércikkét Goór György tollából – a szerk.*). Innen később átszállítottak bennünket egy hatalmas magyar menekülttáborba, Pfeffernitzbe, ahol beindult a magyar iskola is. Ezt a táborot később áthelyezték Kellerbergbe, majd Spittalba. Ebben a tábori magyar gimnáziumban érettségiztem én is 1949-ben.

Ugyanez év őszén vándoroltunk ki Amerikába, hogy szembenézzünk az "Új Világ" kihívásaival...

Elhunyt Hertelendy József m. kir. tüzér főhadnagy

hertelendi és vindornyalaki **Hertelendy József**

nyugalmazott m.kir tüzér hadnagy, 96 éves korában,
március 24-én, vasárnap este 9 órakor vissza adta lelkét Teremtőjének.

Vele bezárult az a kör, aminek szellemiségét korosztálya és katonai múltja képviselte. Hősiesen viselte betegségét és egy mosollyal az ajkán hunyta le végleg szemeit. A soproni Rákóczi Ferenc honvédfőreal elvégzése után a Magyar Királyi Ludovika Akadémián, 1943-ban avatták tüzér hadnaggyá. Lengyelországban, majd Magyarországon megsebesült. A katonai érdemrend Signum Laudis tulajdonosa. A háború után orosz fogságban volt, majd Magyarországon megismerte a börtönéletet is. 1950-ig a család megzsugorodott birtokán gazdálkodott, 1950 januárjában elhagyta szeretett hazáját és még az év nyarán Kanadába vándorolt.

A Sears mamut cégnél – mint gazdasági igazgató egész Kanadában évekig tartott előadásokat. Az évek folyamán a cégnél 17 magyarnak biztosított munkát. Mint a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének főcsoportvezetője, és úgy is, mint a Kanadai Kultúrközpont igazgatósági tagja, az évek folyamán foytatta hazafias tevékenységeit, főleg az 56-os szabaságharcosok támogatásával.

**Búcsúznak Józseftől: felesége, Jordán Emőke,
húga, özvegy Szécsényi Zsigmondné, öccse, Hertelendy Andor és családja,
unokahúgai, Eszter Birck -Wilson, Ugray Ildikó és Sass Emőke.**

A gyászmise a St.Erzsébet magyar templomban lesz, április 10-én, szerdán délelőtt 10 óra 30-kor.

A gyászmisét követően fogadás a templom hallban.

Virágmegváltást a St.Erzsébet templom javára kérjük.

Méltatás

Hertelendy József magyar királyi tüzér főhadnagy (sz. 1923) életének 96. évében 2019. március 24.-én Torontóban elhunyt. Egy hosszú, küzdelmes, de boldog életút után megtért Teremtőjéhez. Keresztény hitünk tanítása szerint most újra találkozhat szüleivel, rokonaival, barátokkal, s a volt katonabajtársakkal a Hadak Útján. A torontói Szent Erzsébet magyar templomban április 10.-én volt gyászmiséje és megemlékezés.

A nagymúltú Hertelendy család számos katonát, közeleti tisztségviselőt adott a Hazának. A Dunántúlon egy falu és egy szálloda neve is őrzi emléküket. Sógora Gróf Széchenyi Zsigmond, a híres Afrika-vadász volt.

Hertelendy József „egy kiváló ember volt”. Ő így jellemezte érdemes barátait, most Őt illeti a jelző. Boldog ember, barátságos, kedves, vidám természetű, bohém személyiség volt. Mindenki szerette és becsülte, azt hiszem, haragosa nem is volt. Ő az igazi bajtárs, példamutató jó katona. Segítette a magyarországi katonai hagyományokat őrző szervezeteket is. Nem csak a szülői házban kapott kiváló nevelést, hanem a Ludovika Akadémián is. A pontosságot, a kötelességtudást, készségeket és mindazokat az erényeket, amik későbbi életében is segítettek. Szerette a sportot, különösen a lovaglást és a teniszt. Mint a magyar ügyek segítője, 1957-ben Ottawába utazott, megkereste az illetékes minisztert, és elmondta, hogy a Soproni Erdészeti Egyetem tanárai és hallgatói Kanadába menekültek, ők nagy segítségére lesznek a kanadai erdészeti kultúra és fafeldolgozás felvirágoztatásának, s kérte, hogy támogassák őket. A torontói Rákóczi Alapítvány gáláns támogatóját is tisztelhetjük benne. A bűvészkedés nagyon sajátos hobbija volt, amivel sok vidám percet szerzett a magyarságnak. Sokan csak úgy ismerték, mint a „Bűvész úr”. Eltávozásával újra távolabb került az a kor, aminek szellemiségét az ő korosztálya és katonai múltja képviselte. A szó igazi értelmében gavallér és úriember volt.

József 1950- ben érkezett Kanadába, a kommunizmus elől menekülve. Többféle munkát vállalt, később a Sears gazdasági igazgatója volt. Barátságos modorával hamar megkedveltette magát, és elismertté, szinte nélkülözhetetlenné vált a vállalatnál.

Jordán Emőke méltó társa volt. Részt vettek minden hazafias megmozduláson és ahol kellett, adományaikkal is támogatták azokat. Emőke József hosszan tartó betegségében mindenre kiterjedő módon gondoskodott róla.

Kedves Jóska! Családod, rokonaid, barátaid, bajtársaid nevében búcsúzunk Tőled. Nem feledjük közös emlékeinket, a barátságot, a hazaszeretetet, az MHBK-eseményeket, ami még jobban összekovácsolt bennünket az emigrációban.

Azt reméljük, hogy a „Fények útján” újra találkozhatunk Veled. Nyugodjál békében!

Borbás Erzsébet (Budapest)

Az MHBK nevében búcsúzó Mátrai Géza (Toronto) tollából is idézünk:

(...) Munkája mellett a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének Kanadai Főcsoportja vezetője is volt. Főcsoportvezetőként sokat törődött bajtársaival, érdekelte sorsuk. Körleveleiben szeretettel emlékeztette őket közös múltjukra, az átélt hősiecs harcokra. (...) Többször volt a Hősök Napja ünnepi szónoka és a megemlékezések szereplője. Fontosnak tartotta a Hadak Útján Bajtársi Híradót, amiben többször is írt, katonai kiképzéséről, háborús élményeiről, a fogságáról. Szervezte az MHBK bajtársi ebédeit, ahol alkalom volt találkozni és emlékezni. (...) Főhadnagy úr, kedves bajtársunk, búcsúzunk Tőled, közös emlékeink, barátságunk, és annak a fogadalomnak szellemében, amit hadnagyi avatásodkor tettél: „A Hazáért mindhalálig!” Isten adjon neked örök nyugodalmat!

A központi vezető üzenete

Simonyi László, az MHBK központi vezetője (Chicago) nemrég sikeres szívműtéten esett át, de még gyengélkedik. Szokásos üzenete helyett így most csak köszöntését tudom átadni a kedves Bajtársaknak és Olvasóknak. Mindannyiuknak békés, kellemes nyarat kíván.

A szerk.

A 2019-es MHBK-Gála Calgaryban

Az esztendő kezdete fontos időszak. Nem csak az újévi fogadalmak, kívánságok és tervek miatt várják az emberek ezt az időszakot, hanem mert ekkor kezdődik el a farsangi idő, melynek legfőbb célja, hogy feloldja a hideg napok egyhangúságát, meghozza a tavaszi napok melegségét és reményt adjon egy új kezdetre, egy boldogabb jövőre. Ilyenkor a néphagyományban maszkos alakoskodók és színi játékok is nyíltan vagy burkoltan ösztönzik a fiatalok párválasztását. Hagyományaink közt az egyik leggazdagabb szakasz ez, mely vízkereszttől húshagyókeddig, tehát a nagyböjt kezdetéig tart, és ez idő alatt vidám népünnepélyek, multságok, bálók kerülnek megrendezésre.

Ezt a hagyományt őrzi és ápolja immár 63 éve a Calgary-i Magyar Harcosok Bajtársi Közössége. Az ő szervezésüknek köszönhetően ebben az évben is részesei lehettünk egy csodálatos magyar szokásokat őrző, de mégis klasszikus báli estnek, melyet a helybéli Westin Szállóban tartottak meg február 23-án. Pezsgős fogadással várták a vendégeket az előcsarnokban, a díszvendégeknek pedig külön fogadást is adtak. Itt jelen volt a Magyar Nagykövetség képviselője, Dr. Bodnár Gergely közösségi diplomata, konzul, Jeromy Farkas, a Calgary Polgármesteri Hivatal magyar származású tanácstagja, Bernadine Chapman főfelügyelő, a dél-albertai RCMP (Csendőrség) parancsnoka, valamint Darren Leggatt, a helybéli rendőrség főfelügyelője és Steve Dongworth tűzoltóparancsnok. A vendéglátók Várközi József, az MHBK csoportvezetője és a rendezőbizottság tagjai voltak.

A klasszikus báli protokollnak megfelelően a két műsorvezető, Brenda Finley és Molnos László angol és magyar nyelven konferálták a fővendégek bevonulását és az est programját. A kanadai és magyar himnuszt követően elnöki köszöntőt Várközi József mondott, melyben kifejezte reményét, hogy e szép magyar örökséget, történelmi eseményt és hagyományőrző ünnepet a jövőben is sikerül életben tartani. Hisz ez a páratlan pompával és eleganciával megrendezett esemény módot ad arra, hogy megismertessük szokásainkat, betekintést engedjünk tradícióink érdekességeibe azoknak a nem magyar embereknek, akiket érdekel történelmünk és kultúránk. Ezzel egyidőben nekünk is alkalmunk nyílik arra, hogy magyar értékeinket, örökségünket, hagyományainkat itt a diaszpórában is gyakorolhassuk, miáltal megőrződik magyarságunk. Befejezésül a szónok köszönetet mondott a főrendezőknek-szervezőknek a kiváló munkájukért, mellyel lehetővé tették a 63. Magyar Gála sikeres megrendezését.

Ezután a palotás következett, melynek különlegessége a botos férfi táncosok voltak. Ez idő tájt a vendégek már megéheztek és nagytiszteletű Bocskorás Bertalan calgary magyar lelkész asztali áldása után hozzáfogtak a négyfogásos finom vacsorához.

A Vadrózsa táncsoport fergeteges népitánccal szórakoztatta a vendégeket, mely után a főasztali vendégek barátságos üdvözlőkre került sor. Kivétel nélkül mindenki dicsérte az est pompás hangulatát és méltatta a sok munkát, mellyel az MHBK szervezői kötelességüknek tekintették, hogy a magyar hagyományokat, szokásokat ővelük is megosszák. Ez után következett az elsőbálosok táncbemutatója.

A debutáns báloknak patinás múltja van. Ez az első alkalom, amikor az édesapák bemutatják leányaikat a társaságnak, a közösségnek, amelyben élnek. A Magyar Gálaest ezt a célt is szolgálja, a család részvételét hangsúlyozza, mely által felejthetetlen élménnyel gazdagodnak a szülők, nagyszülők és a társasági életbe is hivatalosan belépő leányok.

A vendégsereg ámulattal kísérte az elsőbálosok táncbemutatóját és számtalan fényképezőgép kattánása követte Johann Strauss zenéjét, melyre a debutánsok fantasztikus könnyedséggel táncoltak.

Vastapssal honorálták a nézők azt a sok táncpróbát, melyet az elsőbálos és a palotás fiatalok összesen 51-en, heteken keresztül fáradhatatlanul, jó kedvvel és szeretettel végeztek.

A finom vacsora, a jó zene, a fantasztikus teríték, a pompás teremdíszlet mind jó ízlésre vall, melyek fölé csak a gyönyörű estélyi ruhák tudtak kerekedni. Nem csoda, hogy a lányok álma: az első bál.

A Southern Stardust Big Band zenekar muzsikájára késő estig tartott a mulatság, mely felejthetetlen

élményt nyújtott a megjelenteknek, kiknek száma közel 300 volt. A rendezőbizottságot és önkéntes honfitársainkat szívből jövő hála illeti azért a munkáért és odaadásért, mellyel e felejthetetlen élményt adó alkalomért végeztek. Köszönjük!

Kozma-Grimm Mária, D.I.D., a ZeneBuona Rádió Szerkesztője

Goór György (Sydney): A Hazáért mindhalálig! 75 évvel ezelőtt avattak

A m. kir. honvéd vezérkar főnökének 1941. január 23-án kelt javaslatát elfogadva, a Magyar Kormány május 27-én elrendelte a hadapródiskolák felállítását, a tisztii állomány kibővítésére. Négy évvel később, a nagyszerűen megszervezett, megtervezett és felfejlesztett hadapródiskolák a háború végzetes befejezése miatt megszűntek.

1944-ben három évfolyamot avattak fel, augusztus 20-án mindhárom Akadémia akadémikusait Budán a Bolyai Akadémián. November 15-én pedig egy időben avatták fel a legidősebb évfolyam hallgatóit, a légiriadók és a háborús helyzet miatt vidékre kihelyezett katonai akadémiák és hadapródiskolák.

Csak a saját avatásomról tudok részletesen beszámolni, de máshol is hasonló körülmények között zajlott. A M. Kir. Görgey Artúr Műszaki Hadapródiskola katolikus szentmisével és protestáns istentisztelettel kezdte meg a nagy napot. Majd a párkányi híd hídfője fölött elterülő feldíszített és tribünökkel ellátott sportpályára vonult fel az iskola növendék-zászlóaljja, díszben, fegyverzettel, a folyamerők zenekarának vezetésével. Az államfőt vitéz Vándorffy Kálmán vezérőrnagy képviselte. Az I. honvéd utász-zászlóalj felszentelt csapatzászlajára esküdtünk fel és lettünk zászlósok. Az eskü szövegét nemes Halmay Tihámér utász százados, iskola-segéd tiszt olvasta fel, és mi, 18-19 éves zászlósok esküre emelt kézzel ismételtük utána:

Ünnepélyesen esküszünk a mindenható Istenre, ... Esküszünk, hogy kötelességünket minden körülmények között becsületesen teljesítjük. ... Esküszünk, hogy szent Hazánkért minden külső és belső ellenség ellen, bárki legyen is az, mindenütt és minden alkalommal, ha kell életünk és vérünk feláldozásával is, vitézül és férfiasan harcolunk. ... az ellenséggel soha, a legkisebb egyetértésbe sem bocsátkozunk... derék honvédekhez és jó hazafiakhoz illő módon viselkedünk, és így becsülettel élünk és halunk. Isten minket úgy segítse! Ámen.

Az eskü után Vándorffy vezérőrnagy üdvözölte az avatottakat és a Haza küzdő haderejének részvételére buzdítóan mindegyikünkkel kezét fogott. Major Norbert rangelső zászlós rövid beszéddel tett ígéretet mindannyiunk nevében, eskünk szigorú megtartására. Ezután Janovecz Lajos ezredes, iskolaparancsnok vezetésével a zászlóalj díszmenetben vonult el a díszvendégek és új zászlósok előtt.

A hagyományos díszbéd után az iskolaparancsnok nem tudott szabadságot adni, Magyarország tragikus helyzete miatt. Az ország nagy részét már megszállva tartotta a szovjet hadsereg. Csak öt napos „nyílt parancsot” adott, mely alatt Jánosházára, a „Bolyai János” Műszaki Akadémiára kellett bevonulni.

A fiatal hadnagyok és zászlósok avatása szerényebb körülmények között történt novemberben, mint elődeinké. Tábori egyenruhában, bilgeri csizmával, pisztolytáskával a derékszíjon, kard nélkül (a hagyományos kardrántás is elmaradt), de csillogó szemekkel esküdtünk fel a Haza szolgálatára. A tisztii egyenruhát mint egységcsomagot vettük át, azzal az utasítással, hogy katonaszabóval varrassuk majd meg. - Két hét múlva a Balaton zalai partján voltunk, a szovjet hadsereg pedig a somogyi partot tartotta megszállva. December közepén egy német SS-hadosztály váltott le, és bevonultunk csapattesteinkhez. Volt, aki a nagy zűrzavarban a fővárosban találta magát. Azok közül néhányan szovjet hadifogságba kerültek, vagy mint Balogh Vince folyamőr és Nánási László utász zászlósok, a pár héttel előbb felavatott fiatal tisztek első hősi halottai lettek a budapesti harcokban.

Az idén van avatásunk 75. évfordulója. Majd 3 emberöltő, mely alatt egyikünk sem azt a szolgálatot teljesítette, amire vágyott, amire kiképzést kapott. A kegyetlen sors másként határozott. A háború utáni években azt hittük és reméltük, hogy még szolgálhatunk, mint katonák. Ez csak álom volt, és az is maradt. A politikai helyzet nem tartott ránk, szaktudásunkra szükségét. 1947-ben a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége azért alakult meg, és lett a Földrészeket átölelő katonai alapokon álló szervezet, hogy szükség esetén legyen, aki Hazánkat az eskünk szövege szerint ... külső és belső ellenség ellen megvédje!

Több éves hadifogság vagy hánykódás után, mindannyian új és különleges életmódban találtuk magunkat. Szívünkben továbbra is a Hazát szolgáltuk, egyenruha és fegyver nélkül, szokatlan körülmények között. Volt, aki Szülőhazánkban maradt, és „osztályidegen”, „horthysta katonatiszt” megbélyegzéssel tengődött, valamilyen munkát talált, esetleg bejutott valamelyik egyetemre, új szakmát keresve. Volt, aki a nyugati országok, földrészek valamelyikében kellett újakezdje. Mindenkinek nehéz volt beilleszkedni a polgári életbe, de nagyszerű kiképzésünk segített. Az adott helyzetet fel kellett deríteni, a lehetőségeket át kellett gondolni, és a legjobbat kihozni belőle. Természetesen ez hol gyorsabban, hol lassabban sikerült, de a korábbi évek során tanultak megadták az alapot a Kárpát-medencében vagy a Föld bármelyik sarkában.

Szülőhazánk nem vesztett el minket, mert mindig és mindenben a Haza szolgálata volt, és van ma is szívünkben. Az 1944-ben felavatott magyar királyi honvédtisztek nagy része ma már Csaba királyfi seregének tagja, de velük együtt, akik még élünk, hűek vagyunk 75 évvel ezelőtt tett eskünkhöz, és maradunk szívünk utolsó dobbanásáig!

A Hazáért mindhalálig! Isten minket úgy segítjen! Ámen.

Forrásmunkák:

Major Norbert: A M. Kir. Görgey Artur Honvéd Műszaki Hadapródiskola története 1941-1945 (Budapest 1997)

Pénzes János: Emlékek útján járva 1942-1944 (Bambra Press, Melbourne 1990)

**Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András”
főcsoportvezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent
László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből Adelaide-
ből, a helyi MHBK Értesítő 2019 március-áprilisi és május-júniusi számából:**

Bajtársak!

A művelődés nagy változásokat hoz magával, de van, amikor ezek nem a javunkra szolgálnak. Olyan időkben élünk, amikor hamar elfeledjük a múltban kapott bölcsességet, ami fontos leckét adott a megmaradásunkhoz. Nemzeti ünnepeink megtartása alkalmat ad az áldozatok megbecsülésére és emléküik továbbadására. Ehhez kapcsolódóan néhány részlet a március 15.-i emlékünnepeken elhangzott beszédemből:

Adelaide, magyar hősi emlékmű a Magyar Ház előtt

Kedves Magyar honfitársaim!

Isten az embert szabadnak teremtette s az ember mindig ezt a jogát értékelte legmagasabbra. Mégis az ember az egyetlen lény ezen a földön, amely saját fajtáját elnyomni igyekszik s fölötté uralkodni akar. Ha valaki az emberiség történelmét egy mondatba szeretné tömöríteni, mondhatná, hogy az nem más, mint **elnyomás** és az **elnyomott harca szabadságáért**.

A világmozgalmak keretében Magyarország számára 1848-ban érkezett a pillanat, amikor a fizikai és szellemi elnyomás bilincseinek levetésére gondolhatt. A magyar politikai vezetők tárgyalásokat folytattak Bécsben a szabad magyar alkotmány kivívására. Azonban a tárgyalások nagyon elhúzódtak és március 15-én a hazaszeretettől izzó magyar fiatalság forradalomra gyülekezett, ahol Petőfi Sándor elszavalta a Talpra Magyar című versét. (...) -A történelem azt igazolja, hogy nem feltétlenül az győz, aki az igaz ügyért harcol, és azt is, hogy az eredményes szabadságharchoz szükséges a fiatalság merész cselekedete, egy nemzet egyetemes hozzáállása, és a szabad világ jóakarata nemzetünk iránt.

A szabad világ jóakarátának megszerzéséhez elengedhetetlen a felvilágosító munka. Az együttes nemzet megtartása és a felvilágosító munka sok évtizeden át az emigráció feladata volt. (...)

Helyi közösségünk egyik kimagasló tagja volt **Wetherellné Szent Ivány Ildikó**, akit a Jóisten február 16-án szólított magához. Ildikó több szervezet tagjaként hűséggel szolgálta hazánkat itt az emigrációban. Sok rendezvény szervezését példásan tervezte, mindig szem előtt tartva, hogy a szabadság tüzeit az igazság szelével kell ébrentartanunk. Az 1956-os megemlékezéseket többször angol nyelven is rendezte, hogy a meghívott ausztrál méltóságok, miniszterek, szenátorok, képviselők, valamint nemzetiségi vezetők is megértsék a „szovjet gyalázatot”, amit a védtelen magyarsággal tettek. Ildikó hűséges munkájának elismeréseként több kitüntetésben részesült. Így a Szent László Társaság (1861) és Rend, a Vitézi Rend és az ausztrál állam kitüntetésében is. Emlékét kegyelettel megőrizzük. (...)

Ma a szabadságharc emlékünnepén tisztelgünk mindazok előtt, akik felemelték szavukat a zsarnokság és az elnyomás ellen. Kimutatták hazaszeretetüket, sokan életüket áldozták vagy száműzetésbe kerültek a szabadságért.

Az 1848-as események a magyar fiatalság diadala volt. Hogy végül is leverték őket, az nem vesz el semmit érdemükből. Lelkesedéssel és becsülettel harcoltak a Magyar Nemzet szabadságáért, s követendő példát mutattak a következő nemzedékeknek. (...) A márciusi eseményekből látható, hogy az összetartás ereje nagy eredményekre képes.

Végezetül a Zsoltárok könyvéből idézek: „Boldog ember az, a ki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódók székében nem ül. Hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége és az Ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal...”

Elhunyt Vajda István bajtársunk – Melbourne-ből kaptam a hírt, hogy Vajda István 2018 szeptemberében elhunyt. Amióta 2006-ban a Victoria államban élő bajtársaink csatlakoztak a Dél-ausztráliai főcsoportunkhoz, rendszeresen küldte a Zrínyi Alapra való adományát. A család üzenete szerint nagyon értékelte a Hadak Útján híradó rendszeres megjelenését. Nyugodjon békében!

Május 26.-án tartottuk meg a szokásos Hősök napi és Trianoni megemlékezésünket a Magyar Klubban:

Gondolatok Hősök Napjára és Trianon évfordulójára:

Bodolai Zoltán 1917-ben született, 1945-ben hagyta el kényszerűségből Magyarországot és családjával Ausztráliában telepedett le. A „Hungarica” című (első kiadás: 1983) könyvéből idézek: ”Nagy-Magyarországon születtem. Akkor még nem állt ellenség az ezeréves földön, még élt Ady, a keserű próféta és Görgey, a nagy idők tanúja. Még csillogott Szent István koronája a legjobb Habsburg homlokán és Oroszországban még letérdeltek a frontra induló katonák a cár áldó keze alatt. Nem tudhattuk, hogy Magyarország ítéletét akkor már megírták a Nyugat kufárai és svájci rejtekükben már lesben álltak az új világ vörös prófétái.

Az azóta eltelt hatvanhat esztendő alatt (vagyis 1983.-ig amikor ezt a könyvet írta), a magyar nemzet újraélte európai történelme minden állomását. Megéltük a keresztény államalapítást és az új tatárdulást. Átálmodtuk az önámító tespedés korát és harcoltunk a két pogány közt egy hazánkért. Testvérek lettünk a szabadságharc mámorában és megjártuk a bujdosás útját. Az első háború sorsfordító csillagképe alatt született nemzedékem lelkébe így égett bele a magyar történelem jegye. Ezt a sorstudatot hordozzuk szétszórtságunkban, s ezt kell szolgálnunk hírvivőként.”

Az elszakított területekre emlékezve Tánczos Sándor a Délvidéki Indulót, Berekally Magdolna a Felvidéki Riadót, és Hubbard Zsuzsa a Székely Himnuszt szavalta el.

A Kaláris tánc csoport tagjai; Bakonyi Gabi, Bauer Báborka, Bauer Boróka, Hubbard Zsuzsa, Hubbard Kati, Hubbard Mátyás, Fernandez Nina.

Pénztárosunk, v. Nagy Ákos, átadta Hubbard Zsuzsának főcsoportunk \$500 adományát a táncscsoport további működésének támogatására.

Csoportkép az emlékműnél.

Lapunk 70. évfordulójával kapcsolatban:

A Hadak Útján Híradó a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségnek tájékoztatója, már 70 éve szolgálja küldetését, világszerte. A nálunk (Adelaide-ben) megőrzött példányok a 13. számtól kezdődnek, II. Évf., 1950 május. E számnak a vezércikkét éppen Zákó András m. kir. vezérőrnagy, az MHBK alapítója írta.

Adelaide-ben megemlékezésünket a Magyar Klub előkertjében lévő emlékműnél a Himnusz eléneklésével és egy-egy szál virág elhelyezésével zártuk, tiszteletet adva azoknak, akik teljesítették feladatukat és önfeláldozásukkal a mi életünket gazdagították.

Honfi János (Buenos Aires), a Szt. László Rend dél-amerikai törzsszéktartója jelentése

A Buenos Aires-i katonaiskola 150. évfordulóját fogja ünnepelni 2019. október 11-én. Ennek előzményeként áprilisban Buenos Aires-vidéki nyaralómban, kellemes hangulatban, argentin "ásádoval" köszöntöttük argentin katonatiszt barátainkat Dr. Gelényi Csaba nagykövet úr közreműködésével, s megbeszéltük teendőinket a sesquicentenaria való felkészülésre. Nagy meglepetésünkre otthonról megkaptuk a hivatalos okmány fénymásolatát, Czetz János tábornoki kinevezését Kossuth Lajos aláírásával. Ez az okmány reményt ad arra, hogy az argentin elnök post-mortem elismerje Czetz János argentin tábornoki rangját is. Természetesen jelentjük majd a fejleményeket!

A képen, állva balról jobbra: Cnel. Ruben Freytes, Gral. de Division, Subjefe del Estado Mayor General del Ejercito Hector Horacio Prechi, Lovag Honfi János Győző, Cnel. Guillermo Drueta, Gral. de Division Humberto Cejas Director General de Estudios del Ejercito Argentino, Dr. Gelényi Csaba magyar nagykövet, Gral. de Brigada Roberto Ariel Agüero, Director del Colegio Militar de la Nacion, Prof. German Carrillo Nobel. Ülve balról jobbra: Cnel. Freytes felesége, Prof. Carrillo Nobel felesége, Gral. Prechi felesége, Rajczy Katalin (Honfi János felesége), Gral. Cejas felesége, Dr. Gelényi felesége, Gral. Agüero felesége, Cnel. Drueta leánya.

---

v. Hegyi Gábor, Köln: Márciusi nemzeti ünnepünk Észak-Rajna-Vesztfáliában

Az idei központi ünnepség is Düsseldorfban lett megtartva március 17.-én, a düsseldorfi magyar főkonzulátus és a kölni magyar plébánia szervezésében. Délelőtt magyarnyelvű szentmisével indult a program, ahol a Vitézi Rend németországi székét kérték fel, hogy a misét zeneileg támogassa.

A bevonuláshoz és a kivonuláshoz is v. Hegyi Gábor mb. törzskapitány trombitált. A program a plébánia gyülekezeti termében folytatódott, ahol Szegner Balázs, Magyarország főkonzulja köszöntötte az egybegyűlt közel 300 fős közönséget, majd a düsseldorfi magyar iskola diákjai szavaltak 48-as verseket. Ezt követően a Vadrózsa néptáncsoport szórakoztatta az egybegyűlteket. Szerencsére az idén élő zenekar volt, három népzeneész húzta a talpalávalót. A műsor vége után álló büfé volt, majd táncház kicsiknek és nagyoknak, míg az oldalteremben a legkisebbek barkácsoltak játékhuszárokat.

Köln, a magyar szentmisék otthona

Mindszenty-emléktáblát szenteltünk a Kölni Dómban

Nagy eseményre sereglett össze Észak-Ranja-Vesztfália magyarsága 2019. május 7.-én, a kölni dómban. A magyar nyelvű szentmisét Dr. Dominikus Schwaderlapp segédpüspök és Dr. Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök közösen celebrálta. Impozáns látvány volt a két püspök és a közel 30 magyar pap bevonulása a templomba, mivel idén a kölni érsekség magyar nyelvű római katolikus lelkészsége adott otthont a nyugati diaszpórákban szolgáló lelkipásztorok konferenciájának. A püspök prédikációjában hosszasan méltatta Mindszenty bíborost, majd együtt imádkoztunk utolsó hercegprímásunk boldoggá avatásáért. A szentmisét követően a kriptában folytatódott az ünnepi program, ahol a két püspök Azbej Trisztánnal, a magyar kormány üldözött keresztények megsegítéséért felelős államtitkárával közösen leleplezett egy emléktáblát, ami eddigi utolsó hercegprímásunk, Mindszenty József bíboros kölni látogatásainak állít emléket német és magyar nyelven. Az ünneplő közönségben a tartományban élő arisztokrata családok mellett minden helyi magyar szervezet képviseltette magát. A Vitézi Rendet v. Hegyi Gábor mb. országos törzskapitány képviselte.

Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke kérésére tesszük közzé az alábbi:

Jubileumi felhívás volt Ludovikásokhoz:

A M. Kir. Ludovika Akadémián és testvérintézeteiben végzett, még élő tisztek 2019. szeptember 24-én saját kérelmüket követően **GRÁNIT** diplomát kaphatnak a Ludovikán. Mindazon tiszteknek, akiket 1944-ben a **hadapródiskolákon** avattak - 75 év után a Zrínyi laktanyában - a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja pedig Díszemléklapot ad át 2019. szeptember 26-án.

A jelentkezés a HADAK ÚTJÁN Bajtársi Híradó szerkesztősége címen keresztül történik (lakcím és telefonszám feltüntetésével), levélben vagy emailen (hadakutjan@yahoo.com).

Hősök Napi köszönet

Vannak néhányan Magyarországon és az emigrációban, akik soha nem mulasztják el, hogy jelentkezzenek a lap következő számába, beszámolva az általuk szervezett eseményekről és tevékenységeikről. Itt most nekik szeretnénk megköszönni munkájukat, azt, hogy lakóhelyükön annyit tesznek a hagyományok ápolásáért és az igazi magyar történelmi szemlélet fenntartásáért, s hosszú évek óta rendszeresen küldik jelentéseiket.

Így hát Hősök Napja alkalmából külön köszönet illesse (a teljesség igénye nélkül - természetesen minden adatközlőnknek köszönjük fáradozását!) **Fekete Dénes HOHE csoportvezetőt Miskolcra, Ig. Kenyeres Dénes nyá. alezredest Kecskemétre, Nagy László Gerő ny. ezredest, a HOHE alelnökét Budapestről, Pintér Kornélt, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnökét Veszprémből, Ratkay Zoltán Imrét, az ottani HOHE-csoport vezetőjét Mosonmagyaróvárról, és Zsákai Mariettát, a HOHE tagját Budapestről, illetve Dobozy Istvánt, az MHBK Délausztráliai „Zákó András” főcsoportvezetőjét, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettesét Adelaide-ből, valamint Goór Györgyöt, az MHBK Ausztráliai Főcsoportjának volt vezetőjét Sydney-ből. Ők mind rengeteget tettek-tesznek csoportjaik fennmaradásáért és az MHBK által is képviselt szellemiség továbbviteléért.**

Elhunyt a legidősebb Ludovikás - 103 éves korában meghalt v. Koós Ottó alezredes

(Siposné Prof. Kecskeméthy Klára ezredes, Nagy László Gerő ny. ezredes és Zsákai Marietta közlései alapján.)

Március 5-én este 11-kor, 103 éves korában végleg a Hadak Újtára távozott a legidősebb ludovikás vitéz, nemes békei Koós Ottó m. kir. százados. Az életét feldolgozó **Sose akartam más lenni, mint katona** c. film 2017-ben elnyerte a Rendszerváltó Filmszemle fődíját.

A háború után a kommunista katonai bíróság, mint megszálló és partizánvadász alakulat parancsnokát, koholt vádak alapján ítélte el huszonöt évi, javító-nevelő munkatáborban letöltendő szabadságvesztésre 1950. december 30-án. Több lágert is megjárta, 1955. november 20-án fogvatartói átadták a magyar igazságügyi szerveknek, s 1956. október 8-án – 4364 nap fogság után – szabadult a budapesti gyűjtőfogházból. Fogsága idején összes közeli hozzátartozóját elveszítette. Édesanyját szovjet katonák lőtték agyon, nővére és annak családja 1945 elején halt meg tragikus körülmények között, egyedül menyasszonya várta haza. Rendfokozatát 1991. március 15-én kapta vissza, egyúttal őrnaggyá, majd alezredessé léptették elő. -Az elhunytal 2015-ben készült beszélgetés, melynek címe **Ludovika, egy életre szóló eskü**, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem honlapján is olvasható, az alábbi linken:

www.uni-nke.hu/hirek/2019/03/06/ludovika-egy-eltre-szolo-esku

---

Ratkay Zoltán Imre (HOHE Mosonmagyaróvár): Hősök napja Mosonmagyaróváron

A Hősök napi ünnepséget idén május 26-án tartotta a helyi Honvéd Hagyományőrző Egyesület a mosoni Kápolna-téren, a Rozália-kápolna előtt. Emlékeztünk a két világháború hőseire és áldozataira. A bevonulás után a Kühne Koncert Fuvószenekear kíséretében (vezényelt Hernádi Sándor) a Himnusz eléneklésével kezdődött el a megemlékezés. Ünnepségünkre zászlóik alatt öt helységből érkeztek hozzánk Ausztriából vendégek (Gálos, Halbturn, St. Margareten, Unterwaltersdorf, Weigelsdorf). Az ünnepség előtt a HOHE vezetőség tagjai koszorúztak az Óvári temetőben és az I. Világháborús obelisznél. Bérczi Csaba tanár konferálta be az ünnepi beszédet mondó Tóth Máté történészt. Beszéde sok igazságot tartalmazott, kiemelte az ifjúságnak való útmutatás és hazaszeretetre nevelés fontosságát, valamint a hősökre való emlékezést. A Haller Általános Iskola diákjainak szavai következtek, majd a darnózseli Őszirozsa Nyugdíjas Klub tagjai énekeltek régi katona- és egyházi dalokat. Koszorúzással, s a Szózat és a Székely Himnusz eléneklésével ért véget az ünnepség.

Felhívás a Vitézi Rendek tagjaihoz

Tisztelt Nemzetes Rendtársaim, keresztény Hazánkat szerető Magyar Testvéreim!

A Történelmi Vitézi Rend főkapitánya, v. Hunyadi László kérésére továbbítom ezt a petíciót, a több ágra szakadt Vitézi Rend egyesülésének az érdekében.

Száz éve, hogy a trianoni "béke"-diktátummal hazánkat Krisztus mellé keresztre feszítették, szétszabdalták, megalázták, sárbataposták. Ekkor ebben a borzasztó traumában lévő megcsonkított országban vitéz nagybányai Horthy Miklóst pajzsra emelték, hogy mentse meg megcsonkított, töredék hazánkat a pusztulástól.

Ezeréves történelmünket meghatározta a keresztény hazáért való önzetlen vitézi kiállás és virtus amit szent királyaink méltányoltak és megjutalmaztak. Eme ezeréves vitézi múlt tovább élt és él a nemzetben, amit 1920-ban Horthy Miklós a vérző hazában, a Vitézi Rend megalapításával örök időkre megpecsételt. A Vitézi Rendbe való felvétellel jutalmazta mindazokat, akik vitézségükkel kimagasló teljesítménnyel adóztak a haza oltárán. A Vitézi Rend a haza alapját és gerincét kell hogy biztosítsa. Majdnem 100 év elteltével a VR sok mindenben ment keresztül, ami többfelé szakadásához is vezetett.

A Rendhez méltó lenne a 100 éves jubileumához közeledve az egységet megint helyreállítani. Ezzel tartozunk alapítónknak, vitéz nagybányai Horthy Miklósnak és hazánknak, mert csak egy egységes Vitézi Rend képes és méltó a keresztény Haza szolgálatában való küldetésének eleget tenni.

Kedves Rendtársaim, kedves Barátaim, ezt a petíciót én már aláírtam, most kérlek Benneteket, hogy Ti is szorgalmazzatok aláírással a Vitézi Rend újraegyesülését. Ez nem csak egy Vitézi Rendtag kötelessége, hanem minden keresztény magyar értékrendszerben gondolkodó honfitársunké.

Rendtársi és baráti szeretettel, Isten áldásával
lg. vitéz Érczhegyi István törzskapitány, Ausztria

In memoriam Bójtó Tamás

(lőcsei.net, továbbította Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke)

Januárban még hosszú s vidám telefon-csevejekkel múltattuk a sebesen tovatűnő időt. Ha kitavasodik,

meglátogatom, ígértem a kétszeres Ybl-díjas építésznek, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület tagjának. Ám amikor a szép kikelet megérkezett, nem teljesíthettem ígéretemet: Bőjthe Tamás – kiskamaszként kőszegi, majd nagyváradai hadapród – kilencven éves korában a túlsó partra költözött. Búcsúztatója április 16-án Budapesten, a Rózsafűzér Királynéja Templomban (Thököly út 56.) volt, temetése 17-én – családi körben – Egerben.

(...) A Magyar Nemzet 2005. április 2-i számában jelent meg hosszabb beszélgetés az elhunyttal Éleslövészet címmel, mely Bőjthe Tamás személyiségét, valamint a kort, amelyben élnie adatott, igen érzékletesen tükrözi.

Bemutkozik a Honvéd Hagyományőrző Egyesület (HOHE) Pécsi Ifjúsági Tagozata (továbbította Nagy László Gerő ny. ezredes)

Pécs egykoron katonaváros volt, a múlt században élte talán fénykorát. Páran fiatalok különös érdeklődéssel voltunk a Pécsi Hadapródiskola története iránt. Mivel tanulmányaink folytatásaként a katonai pálya után érdeklődtünk, megalakítottuk a Hadapród Haditorna Mozgalmunkat. Pécsen a HOHE által szervezett Zrínyi-napon 2015-ben jelentettünk be elgondolásunkat, ahol felkértük Dr. Boros Péter volt miniszterelnök urat a fővédnökségre, aki azt el is vállalta. Azóta rendszeres kapcsolatot tartunk fent vele (Ő is hajdanán hallgatója volt a Pécsi M. Kir. Zrínyi Miklós Honvéd Gyalogsági Hadapródiskolának.)

Ez után jött az ötlet, hogy csatlakozzunk a HOHE-hoz és ott a fiatalítás érdekében megalakítottuk az Ifjúsági tagozatot. Ebben nagy segítségünkre volt Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes asszony, amelyet ezúttal is megköszönünk.

Jó kapcsolatot tartunk fent s együttműködési megállapodást kötöttünk a Szabolcs Fejedelem Hagyományőrző Egyesülettel. Ugyanis őneki profi I.-II. világháborús felszerelések vannak, amelyet szívesen bocsájtanak rendelkezésünkre. Részt veszünk az általuk szervezett programokban is. Ma már közösen szervezünk évente 50-60 programot, melyekben aktívan részt vállalunk - a Doni áttörésről való megemlékezéstől a Szent Borbála napig. -Az I. Vh.-s centenáriumi emlékezések során csatlakoztunk a Centenáriumi Hagyományőrző Honvéd Gyalog Dandárhoz, ahol kiemelt feladatokat láttunk el nemzetközi szinten is. Elsősorban díszőri feladatokat s koszorúzó szolgálatot vállaltunk. Részesei voltunk filmforgatásoknak és hagyományőrző találkozóknak.

Kiemelten jó kapcsolataink vannak az Osztrák Dolomiten Freunde társasággal, ahol nyaranta 1 hónapot töltünk a Dolomitokban szervezett I. világháborús táboraikban. Így gyümölcsöző kapcsolat alakult ki olasz hagyományőrzőkkel is, akikkel évente többször vannak közös rendezvényeink. Itt meg kell említenem a Német Népi Hadisír Gondozó Szövetséget, az Osztrák Fekete Kereszt Hadisírgondozókat, és az Orosz Nagykövetség katonai és hadisír gondozó szolgálatát is. Ezen kapcsolatokon keresztül részt vettünk az I.

Vh. 100. évfordulójának kiemelkedő megemlékezésein. Most pedig készülünk a II. Vh. 75. évfordulójára. Munkánk elismerésül a HOHE országos vezetésétől csapatzászlót kaptunk, amelyet már nagyon sok adományozott zászlószalag ékesít.

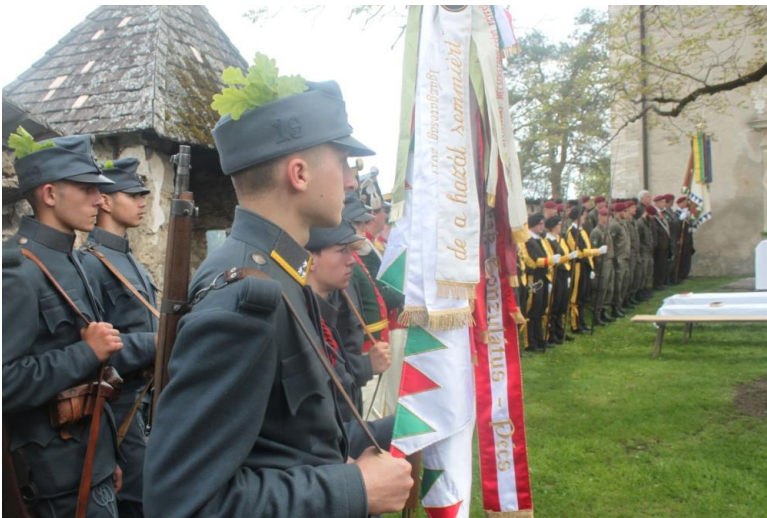
Időközben többen katonai pályát választottuk, s a Szekszárdi Kadétiskolában, ahova járunk, egyre nagyobb az érdeklődés a katonaság és a honvéd hagyományőrzés iránt. -A kor új elemeket is követel magának, így megalakítottuk a HOHE Ifjúsági Tagozatán belül az Airsoft csapatunkat (Árnyak Farkasai Airsoft Team néven), amely egyre népszerűbb és folyamatosan bővül a tagsága is. Rendszeres meghívásokat kapunk más csapatoktól, de Olaszországból is. A fiataloknak ez nagyon jó lehetőséget biztosít a katonai életmód, a taktika, a felderítés és a rejtőzés megismerésére.

A katonai sportok nyújtotta lehetőségek kihasználása érdekében megkerestük Dr. Simicskó Istvánt, a hazafias honvédelemért felelős kormánybiztos urat. Felé is jeleztük az új kihívást és kértük segítségét ez ügyben. Jó lenne, ha az alapszintű katonai oktatásban is helyet kapna ez a program. A Kormánybiztos úrnak is tetszett az ötletünk s támogatódnak találja. Ez egy újabb lehetőség, hogy az ifjúságot kimozdítsuk a mai virtuális világból. -Terveink között fontos szerepet kap a HOHE győri, nagykanizsai és székesfehérvári ifjúsági tagozatai szorosabb együttműködése és rendezvényeink összehangolása.

Gálosi Gergő honvéd kadét

II. évf., a HOHE Pécsi Ifjúsági Tagozata

A HOHE Pécsi Ifjúsági Szervezetének egy csoportja is részt vett az I.Vh. centenáriumnán rendezett megemlékezésen Burg Hochosterwitzben:

Ig. Kenyeres Dénes kecskeméti hírei:

Emlékezés II. Rákóczi Ferenc fejedelemre

Magyarország vezérlő fejedelme születésének 343.évfordulóján, Kecskeméten megemlékezést tartottak a Rákóczi utcán lévő Rákóczi- emléktáblánál. Az emléktáblát 2017. március 27-én, ünnepélyes külsőségek között avatták fel, s Pálfi Gusztáv szobrászművész alkotása. II. Rákóczi Ferenc 1676. március 27-én született a Zemplén vármegyei borsi kastélyban. Apja rövid idő múlva meghalt. A Rákóczi-árvákat édesanyjuk, Zrínyi Ilona nevelte fel. Ott voltak a munkácsi vár évekig tartó védelménél is. -Székelyné Kőrösi Ilona, a Honismereti Szövetség megyei szervezete elnöke tartott méltató beszédet. A HOHE és a Honismereti Szövetség területi szervezete nevében Kenyeres alezredes köszöntötte a megemlékezés résztvevőit. Kenyeres Dénes Rákóczi fejedelem hadvezéri tevékenységét, hadseregének összetételét és tagozódását ismertette, s kitért az emigrációban folytatott munkásságára is. Felsorolta a Kecskeméten lévő Rákóczi emlékeket is. A megemlékezés végén koszorúzás következett. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében Lévai Jánosné képviselő, Székelyné, Ádám András és Kenyeres Dénes helyezte el a koszorút az emléktáblánál.

Hősök napi megemlékezések Kecskeméten

Az idén is városunk önkormányzata, a HOHE Kecskeméti Területi Szervezete, a Történelmi Vitézi Rend és az 1956-os Magyar Nemzetőrség kecskeméti parancsnoksága szervezésében tartották a hős városban a magyar Hősök Emlékünnepségeit több helyszínen. Május 23-án a Köztemetőben az 56-os emlékhelyen és parcellánál a Himnusszal kezdődött az ünnepség. E sorok írója köszöntötte a megjelenteket. Mencseli Réka, a Hunyadi János Általános Iskola nyolcadikos diákja Márai Sándor szép versét szavalta el, Kovács István költő pedig saját 56-os költeményét mondta el. Dr. Károlyfalvi József történelemtanár, a HOHE területi szervezetének titkára beszélt hazánk több mint 1100 éves történelméről. Felidézte a magyar katonahősök önfeláldozó hőstetteit, nagyszerű harcaikat, amelyet a kereszténység és hazánk védelme során hajtottak végre. Koszorút helyezte el a Történelmi- és az 1956-os Vitézi Rend. A HOHE koszorúját dr. Károlyfalvi és lovag Kenyeres alezredes tette le az emlékmű talapzatára.

A kecskeméti Repülők emlékművénél Kenyeres alezredes mondott emlékbeszédet. A szónok röviden elmondta a Hősök napja kialakulásának történetét. Beszélt a magyar repülők I. és II. világháborús nagyszerű teljesítményéről, önfeláldozó légi bevetéseikről. A két világháborúban 1580 repülőtest és altiszt halt hősi halált, vagy tűnt el a légi bevetések alkalmával. A második világháború idején 478 ejtőernyős katonánk áldozta életét a haza védelmében. A légi harcosok is becsülettel és hősiességgel teljesítették hazafias kötelességüket a magyar légtér oltalmazása és védelme során!

A Repülők emlékműnél koszorút helyezte el a HOHE képviselőjeként dr. Károlyfalvi és Ig. Kenyeres, a Repülők és Rendvédelmi Bajtársi Egyesület nevében pedig Csóka Tamás ezredes. A Szózat hangjaival ért véget a Köztemetőben a megemlékezés. Közreműködött Szabó Sándor tárogatóművész.

Május 24-én pénteken, a Kecskemét főterén álló II. világháborús Hősi Emlékműnél volt megemlékezés a hősök iránti tiszteletből. A Himnuszt követően a Katona József Gimnázium tanulói adtak színes műsort. Molnár Pál, az M. Bodon Pál Zeneiskola tanára tárogatón magyar katonaindulókat játszott. Ünnepi beszédet mondott dr. Mák Kornél alpolgármester. Felidézte, hogy hazánk történelme milyen nehéz volt. Sok támadás és pusztítás érte a Kárpát-medencében élő magyarságot az eltelt 1100 esztendő alatt, de a haza bölcs uralkodói és vezetői mindig kivezették az országot a történelem viharáiból. Különösen nehéz és sok véráldozattal járó volt a XX. század két nagy világháborúja, illetve a trianoni békediktátum. Sok hazánkfia került az újonnan létrejött államok fennhatósága alá, kisebbségi sorba. A magyar katonahősök és a hősi halált halt honvédők kiérdemelték az utókor háláját! -A jelenlévő szervezetek elhelyezték a megemlékezés virágait az emlékműre. A város nevében az alpolgármester, a HOHE képviselőjében pedig lg. Kenyeres alezredes koszorúzott. A Szózáttal zárult Kecskeméten a Hősök napi megemlékezés sorozat.

---

100 napos ünnepség

Felemelő, színes, élményekkel teli programokkal telt a X. Ludovika Fesztivál, amelyet a Nemzeti Községi Egyetem Ludovika Főépülete előtti téren rendeztek május 11.-én. Az NKE és az MH Ludovika Zászlóalj által szervezett eseményen felidéztek a régi bajtársi hagyományokat, bemutatták a Magyar Honvédség új eszközeit, de az érdeklődők megismerhették a különböző alakulatok munkáját is. A Ludovika Akadémián 1924-ben elevenítették fel a szokást, a tisztavatást száz nappal megelőzően tartott ünnepség formájában. A Száznapos Ünnepség célja a bajtársi összetartozás szellemének erősítése, valamint a „ludovikás” hagyományok és szokások ápolása. „A magyar honvédtisztképzésnek a Ludovika az otthona. Az egyetem valamennyi polgárának méltónak kell lenni a nemzet szeretetére és a magyar emberek bizalmára. Ezt csak odaadó tanulással és önzetlen szolgálattal, a nehéz helyzetekben való vitéz helytállással lehet megszolgálni” – fogalmazott Koltay András, aki hozzátette: az egyetem célja, hogy gyökereiket tisztelő, tudásukban elmélyült, emberségükben megkérdőjelezhetetlen polgárokat képezzen. Benkő Tibor honvédelmi miniszter szerint a tisztjelölteknek már arra is érdemes gondolni, hogy nemsokára az ország védelmére tesznek esküt, amelyet akár életük árán is teljesítenek, ha kell. A tárcavezető felhívta a figyelmet az egész életen át tartó tanulásra, hiszen ez tehet méltóvá egy katonát arra, hogy tisztességes szolgálatot tudjon a háta mögött. A katonai hivatás embert próbáló feladat, amely megfelelő családi háttér mellett valósítható meg igazán. Benkő Tibor kiemelte: a végzés előtt álló fiatalok egy olyan történelmi pillanatban kezdik meg tanulmányaikat, amikor a kormány egy ütőképes honvédség létrehozásán munkálkodik, a katonák pedig a legmodernebb technikai eszközöket és felszereléseket kapják meg. „Mindig csak a legjobbak maradhatnak közöttünk” – fogalmazott Benkő Tibor,

majd hozzátette: aki ennek érdekében szolgálja a hazát, eredményes lesz és büszke arra, hogy a Magyar Honvédség kötelékében dolgozik. Törekedjenek arra, hogy a hősiesség a bajtársiasság, az együvé tartozás hűsége, mind végig kísérje útjukat.

Sári Szabolcs ezredes, a Ludovika Zászlóalj parancsnoka arra hívta fel a 60 végzős tisztjelölt figyelmét, hogy az utolsó lépések következnek számukra az egyetemen: egy „erős hegymenet” csapatgyakorlatokkal, szigorlatokkal és záróvizsgával, hogy elérjék a kitűzött célt.

A száznapos ünnepségen – amelyen részt vett Mihócza Zoltán altábornagy, a Magyar Honvédség Parancsnokságának törzsfőnöke, valamint Kriston István főtörzsszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa is – elismeréseket adtak át az MH Ludovika Zászlóalj kiváló tanulmányi eredményű, végzős honvéd tisztjelöltjeinek. (...)

Az egész napos rendezvényen az érdeklődők találkozhattak a Magyar Honvédség katonai alakulataival, régi-új katonai és rendészeti járművekkel, valamint a katasztrófavédelem eszközeivel, de megtekinthették a történelmi Ludovika főépületet is. A fesztivál egyik látványos eleme az AS 350-es helikopter bemutató volt. A rendezvényen részt vettek többek között az 1848-as hagyományőrök, az NKE SE katonai hagyományőrző szakosztálya, életmentési, műszaki mentési és katonai testnevelési bemutatót is láthattak az érdeklődők. Bemutakoztak az NKE Sportegyesület tonfásai, valamint a Veszprémi Légierő Zenekar és a Katasztrófavédelem Központi Zenekara is. Az eseményen megismerkedhettek a Nemzeti Közszolgálati Egyetem kiberbiztonsági akadémiájának tevékenységével is.

Forrás: Szilágyi Dénes, továbbította: Nagy László ny. Ezredes, összeállította: Borbás Erzsébet

---

Az alábbi beküldte: Kalocsa Mária kulturális szervező, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár (Nagy Gábor mb. főigazgató megbízásából):

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltára 2019. május 15-és nyitással Ludovikás Életutak – Perjés Géza hadtörténész címmel kiállítást rendezett, az Egyetemtörténeti Kiállítóterben.

Perjés Géza (*1917. augusztus 14., Trencsény – +2003. szeptember 18., Budapest), a XX. sz. második felének legnagyobb hatású magyar hadtörténésze, pályáját hivatásos katonaként kezdte, s frissen végzett Ludovikásként részt vett a második világháború harcaiban. A soproni katonai alreáliskolában, majd a pécsi Zrínyi Miklós reáliskolai nevelőintézetben tanult. A Ludovika Akadémián 1939. január 15-én avatták hadnaggyá.

A háború hadműveleteiben tanúsított vitéz helytállásáért megkapta a kormányzói dicséret elismerés látható

jelét képező Magyar Koronás Bronzérmet (Signum Laudis) a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozásával, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét hadiszalagon, kardokkal, valamint a német Vaskereszt II. osztálya kitüntetését. A kommunizmus alatt meghurcolták, így tudományos pályája csak késve indulhatott. (...) Perjés munkássága a magyar hadtörténetírásban páratlan volt nemcsak elméletalkotó képessége, sokoldalúsága miatt is. 7 könyve és több mint száz tudományos publikációja jelent meg; foglalkozott a török korról, a Rákóczi-szabadságharc katonai kérdéseivel, Clausewitz hadtudományi munkáival (két könyvet és több tanulmányt is írt utóbbiakról, amelyeket a nemzetközi Clausewitz-irodalom alapművekként tart számon), a második világháborús szerepvállalásunkkal, történeti statisztikai kutatással, a nemzeti önérték, a nemzeti érzés, valamint a történelmi regény kérdéseivel. Emellett külföldön máig a legismertebb, legtöbbet idézett magyar hadtörténész; a magyar mellett német, angol, francia nyelven, sőt, még törökül is jelent meg munkája. (...) A rendszerváltást követően Perjés Géza a katonai pályához is visszatért, 1990-ben ezredessé léptették elő, és 1992–1994 között a Honvédelmi Minisztérium Tanácsadó Testületének elnökeként szolgálta a magyar honvédelem ügyét és az újjáformálódó Magyar Honvédséget. 1992-ben munkássága elismeréseként megkapta a Köztársasági Érdemérem Középkeresztjét.

A megnyitón köszöntőt mondott Padányi József mk. vezérőrnagy, egyetemi tanár, az NKE tudományos rektorhelyettese. A kiállítást megnyitotta Prof. Dr. Hermann Róbert történész, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnokának tudományos helyettese, a Magyar Történelmi Társulat elnöke, tárlatvezetést tartott Dr. Hausner Gábor alezredes, hadtörténész.

Fekete Dénes (Miskolc) kérésére közölt felhívás:

Berdó Gábor Károly, a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség elnöke (Székesfehérvár), a Doni Szövetség április eleji közgyűlése döntése alapján felkéri a Bajtársakat és az Olvasókat és hozzátartozóikat, hogy járuljanak hozzá ahhoz a munkához, mellyel a doni katonák személyes emlékeit kívánják összegyűjteni és megörökíteni. Ahogy írja, "ezt a munkát most kell elvégezni, mert ha a doni hősök gyermekei ezt nem kezdik el, akkor feledésbe merülhetnek ezek a pótolhatatlan dokumentumok, a sokéves munkája összegyűjtött emlékek". A feldolgozás elsősorban digitális úton történik majd. **Amit várnak:**

- szöveges, személyes visszaemlékezések a Donnál elesettektől, vagy az ott harcoltak hozzátartozóitól,
- eredeti dokumentumok, vagy azok profi minőségű másolata, lehetőleg emailben,
- a hátramaradt hozzátartozó nyilatkozata arról, hogy a beküldött anyag kezeléséhez, digitalizálásához, közzétételéhez, bemutatásához hozzájárul.

Kérik, hogy az anyagot postai úton (vagy akár személyesen) a következő címre juttassák el:

Berdó Gábor, 8000 Székesfehérvár, Szekfű Gyula u. 13, 1/1.

A dokumentumon ill. borítékon kérik feltüntetni az érintett nevét, ill. azt a pontos címet, melyre a dokumentumokat feldolgozás után vissza tudják juttatni.

HALÁLOZÁS

-Fia, Zoltán jelentette emailben, hogy **Eszes Mátyás m. kir. pcs. főhadnagy, életének 98. évében, 2019. április 14-én Milwaukee-ban elhunyt** (*Tóváros, 1921. augusztus 1.). Egész emigrációs élete során a magyar ügyek önzetlen támogatója és természetesen az MHBK tagja volt, a Jóisten nyugosztalja.

-Borbás Erzsébet jelentette, hogy **92 éves korában Torontóban elhunyt Budai Erzsébet**, temetése május 18.-án volt a Mount Pleasant temetőben. Lapunk hűséges olvasója és támogatója volt, s gyönyörű porcelánképeket festett, alkotásaiban sok magyaros mintát használt. Nyugodjék békében.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**A miskolci bombázások áldozataira emlékeztek.** A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja és a Miskolc-Belvárosi Görög Katolikus Egyházközösség a II. világháború bombatámadásainak Miskolci áldozataira való megemlékezést tartott 2019. június 3-án, a Búza téri Görög Katolikus Székesegyházban. Somorjai Lehel történész tartott beszédet, a Miskolci Görög Katolikus Általános Iskola adott műsort, a szertartást Szemerszki Mihály parókus végezte. Az esemény a kopjafánál való koszorúzással végződött.

-**Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette,** hogy „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért Alapítvány” (Veszprém), a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend 2019.március 22-én **Ritter György kutató, a Magyar Nemzeti Levéltár levéltárosa „Hazáink/Heimatländer - Német és magyar kényszermigrációs sors a második világháború utáni Magyarországon” c. magyar és német nyelvű kötetének** előadással egybekötött veszprémi bemutatóját rendezte. A kötet bemutatójával is tisztelegtek a II. vh. után a szülőföldjükről csupán származásuk miatt elűzöttek emléke előtt. Ugyanők rendeztek előadással egybekötött könyvbemutatót **Nemes Jánosnak, a Szomódi Helytörténeti Egyesület elnökének, aki április 5-én „Jégbefagyott sikoly. A szovjetek által elhurcolt és 1945 januárjában Dunaszentmiklós közelében meggyilkolt polgári áldozatok emlékezete” c. kötetét** ismertette. A kötet bemutatójával is tisztelegtek a II. vh. alatt és után a megszálló szovjetek által legyilkolt polgári áldozatok emléke előtt. -2019. május 10-én pedig Dr. Nagy Szabolcs, **a Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltárának igazgatóhelyettese, főlevéltáros „Vörös és fehér - A vörös és fehér uralom hátszaga - 1919 vidéken” c. kötetének** előadással egybekötött veszprémi bemutatójára került sor. A kötet bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak emléke előtt.

-**Kékessy György** (Tiszafüred/Los Angeles) írta: Továbbítom a Tiszafüredi Főnix TV március 30.-ai felvételét a 'Motoros Huszárok' rendezvényéről, mely az 1849 márciusi Tavaszi hadjáratra emlékezett. A hadjárat Kossuth és Görgey kibékülését követően dédapám, Lipcsey Imre kormánybiztos kúriájától indult. A 'Huszárok' innen a győztes csatahelyeket keresték fel.